

**Mededeling van de Raad van het BIPT
van 12 november 2025
betreffende
het toepassen van een margin squeeze test voor het
residentiële en kleinzakelijke segment**

INHOUDSOPGAVE

1. Executive summary	3
2. Beschouwingen over het methodologisch kader	5
3. Beschouwingen over de test op portfolioniveau	6
3.1. Scope.....	6
3.2. Rekenmodules.....	6
4. Resultaten van de test	8

1. Executive summary

1. Om het residentiële en kleinzakelijke segment van de markt te bedienen, maken alternatieve operatoren gebruik van aanbiedingen die behoren tot de productmarkt voor centrale wholesale breedbandtoegang (bitstream xDSL, bitstream Fiber PON en kabeltoegang)¹ die worden aangeboden door operatoren met een aanzienlijke marktmacht (hierna: SMP-operatoren of operatoren met *Significant Market Power*).
2. In het besluit van de CRC van 29 juni 2018 betreffende de analyse van de markten voor breedband en televisieomroep, is aan de SMP-operatoren een verbod opgelegd om margin squeeze-praktijken toe te passen². Er is sprake van wurgprijzen of een margin squeeze wanneer de marge tussen alle relevante inkomsten en de wholesalekosten niet volstaat om de eigen netwerkkosten en de retailkosten te dekken, met inbegrip van een redelijke kapitaalopbrengst. Een margin squeeze kan de concurrentie ernstig verstoren, waardoor de keuzemogelijkheid van eindklanten uiteindelijk in het gedrang kan komen.
3. In de mededeling van de Raad van het BIPT van 19 juni 2024 omtrent richtsnoeren voor het toepassen van margin squeeze-tests, wordt gestipuleerd dat het BIPT op zijn minst iedere twee jaar een margin squeeze-test op geaggregeerd niveau zal uitvoeren – meer bepaald op de portfolio van vooraanstaande producten van de SMP-operatoren, die samen een substantieel deel uitmaken van hun klantenbestand³. Op basis van deze test kan het BIPT inschatten of alternatieve operatoren in staat zijn om de portfolio van de SMP-operatoren te dupliceren.
4. In deze mededeling wordt gerapporteerd over de resultaten van de meest recente margin squeeze tests. Deze werden uitgevoerd in het tweede en derde kwartaal van 2025, in samenwerking met de SMP-operatoren, en vormen een update van de vorige portfoliotesten uitgevoerd in 2021 en 2023. In het werkplan 2025 van het BIPT werd naar dit project gerefereerd in fiche 1/2025/07.
5. Er is rekening gehouden met de ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan sinds de laatste portfoliotest in 2023. Die betreffen met name de verhoogde afname van op glasvezel gebaseerde producten en producten met een zeer hoog debiet in het algemeen, alsook de opgang van "à la carte" convergente producten waaraan meerdere mobiele abonnementen gekoppeld worden en een gewijzigde methode om de TV-kosten in rekening te brengen. De huidige test gaat uit van de retail- en wholesaletarieven die in voege waren op 31 maart 2025.
6. Op basis van de voorliggende test, heeft het BIPT geen margin squeeze-praktijken op portfolioniveau vastgesteld op basis van de eigen kosten van de SMP-operatoren. Ook wanneer er bepaalde aanpassingen worden gedaan aan de schaal en de efficiëntie van de SMP-operatoren worden op portfolioniveau geen margin squeezes vastgesteld.
7. Uit deze resultaten kan niet afgeleid worden dat er zich in dit segment geen competitieve problemen kunnen voordoen in individuele gevallen. Zoals bepaald in de richtsnoeren

¹ De markt voor centrale toegang wordt ook markt 3b genoemd volgens de "2014 Recommendation on Relevant Markets" van de Europese Commissie.

² Zie §2280 en §2607 van het CRC besluit van 28 juni 2018 betreffende de analyse van de markten voor breedband en televisieomroep.

³ Zie Principe 15 van de richtsnoeren.

(Principe 15), kan het BIPT een margin squeeze-test initiëren indien nieuwe kleinhandelstarieven worden geïntroduceerd of naar aanleiding van de lancering van een nieuw product dat waarschijnlijk een vooraanstaand product zal worden of ook na het indienen van een klacht door een alternatieve operator.

2. Beschouwingen over het methodologisch kader

8. De marktanalyse van 2018 verbiedt de SMP-operatoren om wurgprijzen te hanteren op de groothandelsmarkt voor lokale toegang en de groothandelsmarkt voor centrale toegang. Een "price squeeze" (of "margin squeeze") zou immers leiden tot een onvoldoende verschil tussen de prijzen voor de tussenverrichtingen stroomopwaarts (wholesaleproducten) en de prijzen van diensten (wholesale of retail) op de markten stroomafwaarts.
9. In de voorliggende test wordt dit nagegaan op een waaier van vooraanstaande producten (een zogenaamde 'portfoliotest'). Een portfoliotest kan, indien gerechtvaardigd, aangevuld worden met een test op het niveau van individuele tariefplannen⁴, waarbij het BIPT nagaat of de retailinkomsten minstens de kosten dekken die als incrementeel kunnen worden beschouwd op het in aanmerking genomen analyseniveau.⁵ Voor de portfoliotest worden ook de niet-incrementele kosten in beschouwing genomen.
10. Naast de marktanalyse van 2018, heeft het BIPT op 19 juni 2024 (vernieuwde) richtsnoeren aangenomen voor het toepassen van margin squeeze tests.⁶ Wat het aggregatieniveau van de test betreft, voorzien deze richtsnoeren dat in eerste instantie een margin squeeze test wordt uitgevoerd op de *flagship products* (of: vooraanstaande producten). De aanbeveling van de Commissie⁷ definieert *flagship products* als retailproducten met de grootste relevantie wat betreft inkomsten, abonnees en reclame-uitgaven. *Flagship products* kunnen zowel standalone aanbiedingen zijn als bundels waarin retailproducten zitten die gebaseerd zijn op relevante gereguleerde wholesaleproducten.
11. De richtsnoeren stipuleren ook dat het BIPT dient rekening te houden met het principe van de "even efficiënte operator test (EEO, equally efficient operator)", indien nodig met aanpassingen. In beginsel wordt uitgegaan van dezelfde schaal en efficiëntie als de betrokken SMP-operator, maar er kunnen schaal aanpassingen worden doorgevoerd waarbij (de waarden van) bepaalde parameters kunnen worden aangepast om een lager niveau van efficiëntie tot uiting te brengen. Men dient er hierbij rekening mee te houden dat een alternatieve operator in het algemeen slechts een betrekkelijk klein marktaandeel aanhoudt en dat verscheidene downstreamkosten (bijvoorbeeld investeringen in "active equipment") bijgevolg dienen gespreid te worden over een kleiner aantal abonnees in vergelijking met de SMP-operator. Hoe lager het aantal abonnees, hoe hoger de kosten per klant zullen uitvallen.

⁴ Voor meer details verwijst het BIPT naar sectie 3.2.2. van de richtsnoeren, m.b.t. het niveau van aggregatie waarop de test kan uitgevoerd worden.

⁵ Zie paragrafen 2281, 2282 en 2289 van de marktanalyse van 2018.

⁶ Mededeling van de Raad van het BIPT van 19 juni 2024 omtrent richtsnoeren voor het toepassen van margin squeeze tests.

⁷ Aanbeveling van de Commissie van 11 september 2013 over consistente verplichtingen tot non-discriminatie en kostenmethodologieën om de concurrentie te bevorderen en investeringen in breedband aantrekkelijker te maken (2013/466/EU).

3. Beschouwingen over de test op portfolioniveau

3.1. Scope

12. In de voorliggende test op portfolioniveau zijn de vooraanstaande producten of flagship products opgenomen zoals uiteengezet in sectie 2. Daarnaast is de scope van tariefplannen uitgebreid met producten die in sterke competitie staan met de lowcost producten van alternatieve operatoren en die worden gecommmercialiseerd door de secundaire merken van de SMP-operatoren. Dit is in overeenstemming met de richtsnoeren, aangezien deze producten gekenmerkt worden door een zeer competitieve prijs⁸. Het is immers net in dit segment dat de SMP-operatoren met hun multi-merkenstrategie het hevigst in concurrentie treden.
13. In het kader van deze test is niet onderzocht of er mogelijk sprake is van een squeeze tussen de wholesale inputs van de Proximus Joint Ventures (Fiberklaar en Unifiber) en die van Proximus (bitstream). Dat aspect zal bekeken worden na het finaliseren van het nieuwe FTTH-kostenmodel en zal een aanpassing vereisen van de rekenmodules. In de huidige rekenmodules (die de retail en wholesale prijzen vergelijken) wordt enkel rekening gehouden met het bitstream aanbod van Proximus, omdat alternatieve operatoren momenteel enkel daarvan gebruik maken.
14. Als gevolg van de overname van VOO door Orange, is Orange deze keer als SMP-operator opgenomen in de test. In de portfolio zijn zowel VOO als Orange producten opgenomen.
15. De basis van de test is een selectie van producten uit de retail portfolio van de SMP-operatoren, zoals die zich voordeed in het eerste kwartaal van 2025.

3.2. Rekenmodules

16. De huidige test maakt gebruik van de bestaande rekenmodules die initieel ontworpen zijn door een externe consultant in 2016 en reeds verder ontwikkeld zijn door het BIPT in 2021 en 2023. De rekenmodules zijn door het BIPT verder aangepast in functie van de veranderingen die intussen hebben plaatsgevonden, zowel op het vlak van de retail (bijv. wijzigingen in de structuur van het productaanbod) als de wholesale (bijv. nieuwe tarieven en nieuwe tariefstructuren).
17. Bij de vorige test had het BIPT de opmerking gekregen dat de gebruikte methode om de kosten voor de TV-content in rekening te brengen, niet accuraat genoeg was. In het toenmalige model kon enkel één vaste kost per gebruiker worden ingevoerd, terwijl een deel van de TV-content kosten onafhankelijk kan zijn van het aantal gebruikers. Daarnaast bestaan er verschillende soorten pakketten met een uiteenlopend aantal kanalen, wat leidt tot verschillende kostenniveaus. Om aan deze opmerkingen tegemoet te komen, werd het model aangepast.
18. Net zoals in de vorige editie werden de rekenmodules door de operatoren zelf ingevuld. De opgegeven waarden zijn vervolgens door het BIPT aan een grondige controle onderworpen

⁸ Zie sectie 3.2.2. van de richtsnoeren.

en de operatoren hebben het BIPT zowel mondeling als schriftelijk van repliek gediend wanneer het nodig was zaken te verifiëren en/of nader toe te lichten.

19. Indien het dit noodzakelijk en toepasselijk vond, heeft het BIPT naderhand de waardes van enkele parameters aangepast, dit om een zo homogeen mogelijk beeld te vormen van een efficiënte operator over alle mogelijke toegangstechnologieën. Zo werd gebruik gemaakt van een geharmoniseerde levensduur, waarbij over alle operatoren en in alle rekenmodellen eenzelfde levensduur werd toegepast, per producttype (standalone internet, 2P, 3P of 4P).
20. Zoals in de vorige test is voor het bepalen van de kosten voor de mobiele component in bundels enkel gebruik gemaakt van een model waarbij als proxy de kosten werden genomen van een Light MVNO. Hierbij werden dezelfde parameters gebruikt over alle operatoren en rekenmodules heen. Meer info is terug te vinden in de richtsnoeren van het BIPT en meer bepaald Principe 11.
21. Het BIPT achtte het opnieuw opportuun om naast het uitvoeren van de test op basis van informatie die werd aangeleverd door de operatoren, sensitiviteitstesten uit te voeren. Met het oog daarop werd ook relevante informatie opgevraagd bij de alternatieve operatoren betreffende volgende parameters, waarvoor zij geconfronteerd worden met een lager niveau van schaalvoordelen: TV-content kosten, de kosten voor het eigen netwerk, de levensduur van de klant en de retailkosten. Daarnaast werd de impact op de marge ook afzonderlijk onderzocht voor wholesale diensten op het kopernetwerk en op glasvezel.

4. Resultaten van de test

22. Het BIPT heeft geen margin squeeze-praktijken vastgesteld op portfolioniveau op basis van de waarden die door de SMP-operatoren werden aangeleverd (het basisscenario).
23. Het aanpassen van de waarde van bepaalde parameters om rekening te houden met de kleinere schaalvoordelen en mindere efficiëntie van een alternatieve operator, blijkt geen invloed te hebben op de conclusies van de testen.
24. De rekenmodules maken het ook mogelijk om marges te berekenen voor individuele producten, die deel uitmaken van de portfolio van een operator. In dat geval, zoals bepaald in de richtsnoeren, worden hierbij enkel de kosten die bestempeld kunnen worden als incrementeel op het niveau van de betrokken tariefplannen in beschouwing genomen⁹, zijnde de maandelijkse wholesaleprijzen voor de eindverbinding met het netwerk, de eenmalige kosten (zoals vergoedingen voor de installatie of activatie van de lijn en/of de modem), de prijs voor de modem en waar relevant de TV-content kosten.
25. Het BIPT heeft op productniveau zowel in het basisscenario als in het kader van de sensitiviteitsanalyses een dergelijke analyse uitgevoerd. Hierbij werd voor geen enkel geanalyseerd product een margin squeeze gevonden.
26. Op basis van de resultaten van deze analyse, is het BIPT van oordeel dat de huidige wholesale prijzen de mogelijkheid scheppen om een voldoende ruime marge te creëren op een portfolio van producten.

Bernardo Herman
lid van de Raad

Peggy Valcke
lid van de Raad

Stefaan Vyverman
lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
voorzitter van de Raad

⁹ Zie Principe 3 van de Mededeling van de Raad van het BIPT van 19 juni 2024 omtrent richtsnoeren voor het toepassen van margin squeeze-tests.